

Broeders en zusters,

Dia 1

Een mooie tekst, hè? Over het jubeljaar, over in feite een compleet nieuwe hemel en aarde, het herstelde paradijs.

En nou nog een mooie preek, hopelijk. Een mooie tekst en een mooie preek. Dan heb je een mooie zondag.

Daar gaat het nu precies over in dit stukje: de Here Jezus koos een mooie tekst, gaf een mooie preek en de mensen zieden: tjonge jonge jonge, we boffen maar. Een mooie tekst, een mooie preek.

En toch liep het daarna volledig uit de hand. Dezelfde mensen die het allemaal zo mooi vonden, krijgen er niet automatisch deel aan, en dat stelt de Here Jezus dan ook aan de orde en dan wordt het één grote chaos, en ze proberen Jezus zelfs van kant te maken.

Maar dat lukt niet, Jezus heeft zijn eigen plannen, Hij hoeft ze maar aan te kijken en ze wijken verschrikt opzij. Jezus gaat verder. Hij heeft nog meer te doen. Hij wil meer mensen bereiken. Onder anderen ook ons, vandaag. Zoals Hij zich in Nazareth presenteert aan zijn dorpsgenoten, zo presenteert Christus zich vandaag aan ons. Via een mooie tekst, een goede preek hopelijk, maar de vraag is vooral: sta je er zelf werkelijk voor open, wil je ontvankelijk zijn voor Hem, buigen voor Hem?

Christus presenteert zich. 1. Geweldige beloftes, 2. Waar je toch niet automatisch voor open staat.

Ik denk dat de synagoge goed vol zat. Jezus, je weet wel, de oudste van Jozef, de timmerman, die is in de buurt, Hij zal er zijn. Ik ben benieuwd. Het werd tijd ook. Hij is ook in Kapernaum een paar kilometer verderop geregeld in de synagoge geweest, en weet je wat Hij nog meer gedaan heeft? Hij heeft een blinde man weer laten zien. Ik hoorde van een verlamde, man, hij loopt de 100 meter sneller dan ik, ongelooflijk. Merkwaardig dat Hij nu pas hier komt optreden. Ik bedoel, hier komt Hij toch vandaan? We hebben er eigenlijk toch wel recht op dat Hij eindelijk eens hier wat laat horen en niet te vergeten wat laat zien.

Ik ben benieuwd.

Een gewone dienst. Elke week op sabbat. En ook door de weeks twee keer een wat soberder dienst. Maar nu is het sabbat en de mensen gaan er voor zitten. Jezus is er ook. Die is er altijd, dat is zijn gewoonte. Hij laat het niet afhangen van het weer, van zijn verdere drukte, van wat voor omstandigheden, als het sjabbat is komt Hij gewoon naar de synagoge, naar de kerk.

De eerste schriftlezing is uit de boeken van Mozes. Een korte uitleg.

Allerlei mensen hebben de bevoegdheid een bijdrage te leveren.

Dia 2

Het spreekt vanzelf dat ook Jezus, als volwassen man, maar bovendien rondreizend rabbi, leraar, het woord krijgt. Hij loopt naar voren, de mensen gaan er eens goed voor zitten.

Hij vraagt de boekrol van Jesaja. Hij wikkelt hem open en aan het eind ergens vindt Hij de tekst die Hij in gedachten heeft. Een mooie tekst.

Dia 3

Jesaja, een geweldige profeet. Over het aangename jaar van de Here. Dat zal wel een zinspeling zijn op het jubeljaar.

Dia 4

Weet je wat het jubeljaar was? Dat was niet een jaar dat ze allemaal het jaar door liepen te jubelen, maar dat woord jubel is van een Hebreeuws woord jobeel, dat is een soort bazuin. Het bazuin jaar, dat jaar begon om de Grote Verzoendag als de hogepriester het allerheiligste gedeelte van de tempel binnen mocht gaan om verzoening te doen. Dan was het weer helemaal goed tussen God en zijn volk. Maar dan mocht het verder ook goed worden, als je schulden had, dan werden die kwijtgescholden. Als je als slaaf geëindigd was, of misschien nog erger je kinderen of vrouw had moeten verkopen als slaaf om je schulden te voldoen, je kreeg ze terug.

Hoe vaak gebeurde dat?

De kinderen die de tafel van 7 kennen kunnen dat wel uitrekenen. Het gebeurde na 7×7 jaar. Dat is dus: .... 49 jaar, het jaar daarna: dus het vijftigste jaar zou telkens een jubeljaar zijn. Het jaar 2000 dus ook, want dat kun je ook door 50 delen.

Stel je voor. Geen zware hypotheeklasten. Je huis in één keer afgelost. Je was je werk kwijt, maar nu is er weer een baan.

De verhoudingen werden weer rechtgetrokken. De grote verschillen werden weggenomen. Tenminste dat was de bedoeling. Waarschijnlijk heeft Israël het jubeljaar zelden of nooit echt in praktijk gebracht. Ja het vroeg ook nogal wat, vooral van mensen die er geld bij in zouden schieten en dat zijn de mensen die het voor het zeggen hebben, dus die konden ook tegenhouden dat het echt in praktijk werd gebracht.

Maar goed, het was ene mooie gedachte.

Het zou toch mooi zijn als dat echt eens werkelijkheid werd.

Voorals je ziet hoe het bij Jesaja nog weer wat verdiept is. Deze belofte wordt gedaan aan een volk dat in ballingschap is gevoerd. Dat in de gevangenis zit van Babel. Pikdonker is het daar. Hoe komt dat zo? Omdat ze massaal de Here als de enige God de rug hadden toegekeerd. Ze waren blind geworden voor het evangelie. Ze hadden hun eigen goden gekozen. En toen was het op een gegeven moment afgelopen met Gods geduld. Weg met jullie. In ballingschap naar het vere buitenland Babel.

Maar een rest mocht terugkeren, de mensen die God uitkoos, de mensen die tot inkeer kwamen, die hun blindheid inzagen, die niet alleen klaagden over materiele armoede maar die hun geestelijk armoede hadden leren kennen en arm van geest waren geworden. Afhankelijk lijfelijk en geestelijk van Gods goedheid. Mensen die kapot waren van hun eigen stomheid, die hun eigen verslaving aan zichzelf en eigen genot als schuld tegenover God hadden leren kennen..

Aan die mensen komt Jesaja met deze belofte: straks, mensen, je kunt erop wachten, straks grijpt God in, en dan komt er iemand die met volmacht van God zelf, orde op zaken gaat stellen, die bevrijding aankondigt en brengt. Dan mogen we onder zijn leiding terug keren naar het beloofde land en volgt het herstel van alles.

Dat lag toen nog in de toekomst, toen Jesaja het zei..

En eigenlijk als je eerlijk was, lag dat op dat moment toen Jezus het voorlas, nog steeds in de toekomst. Zeker, ze waren terug gekeerd uit de ballingschap, onder leiding van Zerubabel die door de Geest van God kracht kreeg voor zijn werk, door toedoen van Kores, of Cyrus, de koning van Perzië, die toestemming gaf, door Gods Geest geleid, om terug te keren.

Maar iedereen voelde aan dat deze profetie meer inhoud had, meer suggereerde, een leider presenteerde waar de kracht van Gods persoonlijke aanwezigheid van af straalde. Gezalfd door de Geest, zoals een koning met olie werd gezalfd, of een priester met olie werd ingewijd in zijn ambt, zo zou deze man met olie, met de levende olie die kracht geeft, die power

verleent, de Geest van God zelf bezitten en mogen gebruiken om recht te zetten wat krom was.

Dia 5

Dat is toch een geweldige belofte, broeders en zusters. Moet je je dat eens indenken. Dat zijn toch inderdaad woorden van genade, die hier van de lippen van Jezus stromen. Dat zou toch magnifiek zijn: armen niet langer afhankelijk en hulpbehoevend, mensen die God willen leren kennen, kennen Hem eindelijk, geen gevangenen meer, niemand hoeft meer achter slot en grendel. Verbrokenen, mensen die geknakt zijn door het leven, psychisch beschadigde mensen, die voortdurend moeten vechten om te overleven, voor wie elke dag een ramp is, een strijd: ze halen relaxed adem. Blinden, letterlijk blinden, dove mensen, die zo vaak buiten spel staan en niet mee kunnen doen of mogen doen, ze zien weer, ze horen weer alles.

Denk je dat eens in.

Wat een belofte.

Wat een geweldige tekst, wat een geweldig uitzicht.

Dia 6

Als dat eens waar mocht zijn.

Nu is het vervuld. Nu komt het evangelie als werkelijkheid. Nu gaat t beginnen.

Nou ja, en ze moesten in Nazareth toegeven, rond Jezus zag je toch al een begin daarvan, niet dan? Hij gaf blinde mensen weer open ogen, Hij maakte geen verschil tussen rijk en arm, Hij was een man die gezalfd was met de Geest van God, zo ging Hij rond, zo stond Hij bekend, vers 14.

Ze boften maar dat Hij nu bij hen was, die beroemde stadgenoot. Ze zouden hem wel een ereburgerschap willen aanbieden. Jezus van Nazareth. Nazareth, van Jezus. Die beroemde man.

Dia 7

Onze Jezus. Zo'n gevoel hadden ze erbij. Dat is onze Jezus.

Ik heb hem nog gekend, toen Hij een kleuter was. Ja, ja, man, ze woonden toen nog bij ons in de straat. Jezus, ik heb nog met Hem geknikkerd.

Wat? Hij heeft zijn vader nog geholpen toen die bij mij een extra verdieping op het huis kwam zetten. Ja, ook toen al een bedachtzame jongen, ik dacht al daar zit meer in dan alleen een timmerman. Nou je ziet, ik heb gelijk gekregen. Is Hij niet de zoon van Jozef?

Even over dat stuk je in vers 22: die verwondering en verbazing en dan dat ze zeggen: is dat niet de zoon van Jozef? We vatten dat meestal op als iets van kritiek, een omslagpunt. Eerst bewondering, maar dan onverwacht: ja, maar eigenlijk blaast Hij ook wel wat erg hoog van de toren, want per slot van rekening is Hij toch gewoon de zoon van Jozef en niet meer. Hij moet zich ook niks verbeelden.

Zoiets ligt er inderdaad in andere teksten waar mensen dit van Hem zeggen.

Maar ik zou in overweging willen geven om het hier wat anders in te kleuren.

Dan bedoelen ze ermee: dat is toch onze Jezus! Goed van ons, dat wij zo'n Jezus hebben voortgebracht. Dat sluit mooi aan bij wat Jezus dan zelf gaat zeggen: jullie zullen wel vinden

dat het nu tijd wordt voor een demonstratie van kunnen voor eigen publiek, geneesheer genees uzelf, kennelijk een spreek woord uit die tijd, dat je misschien op verschillende manieren kunt uitleggen, maar dat hier betekent wat Jezus zelf erna zegt: nu is eindelijk mijn eigen vaderstad aan de beurt. Mijn eigen mensen. Die hebben er natuurlijk allereerst en het meest recht op. Toch? Als Kapernaum, dat gat daar verderop genezingen heeft mogen meemaken, dan wij toch zeker ook wel, dan wij wel helemaal.

Hij is per slot van rekening: Jezus de zoon van onze Jozef.

Ik vat het dus (met enige aarzeling of dit de enig juiste uitleg is) zo op dat de Here zelf die wending in hun reactie voorbereidt. Hij prikt heen door hun sympathieke woorden. Door hun lof op zijn mooie tekst en zijn mooie preek. "En nu nog wat mooie wonderen, daar hebben wij toch zeker wel recht op. U speelt nu voor eigen publiek."

Jezus zegt dan: een profeet is nooit aangenaam in eigen stad. Met een grote architect of schilder, daar kun je een tentoonstelling aan wijden, als hij beroemd is nog bij zijn leven. Dat streelt je ego, dat bevestigt het positieve beeld van je eigen stad. Goed van ons: wij hebben een beroemde dokter, een geleerde die voor een doorbraak heeft gezorgd, een schilder die nog steeds beroemd is.

Dia 8

Maar Jezus is profeet. Hij komt niet om ons te bevestigen in onze zelfingenomenheid, Hij komt namens God, Hij komt van boven. Hij komt van de andere kant. Hij staat als het moet niet alleen naast ons maar ook tegenover ons. Hij brengt je in aanraking met God, die hoog boven je uitsteekt, die aanbidding verwachten mag van je, om wie het draaien moet in je leven. Hij komt de vinger op de zere plek leggen, op je egoïsme, op het onrecht, op het materialisme, op je zonden.

Hij vraagt als profeet door: ik breng het goede nieuws, niet als een toevoeging aan je oude leven, niet alleen om de wonden te verbinden zodat je verder kunt leven zoals je gewend was, maar ik breng het evangelie voor armen, voor mensen die aan het eind zijn en die met God opnieuw willen beginnen in een nieuw leven, aan gevangenen die bevrijd dan niet meer voor zichzelf verder leven naar hun oude gewoontes, maar die opnieuw willen beginnen nu samen met Hem, aan verbrokenen die niet alleen willen leren voor zichzelf op te komen en hun grenzen zelf te bepalen maar die willen leren om anderen die gebroken zijn verder te helpen en lief te hebben, Hij komt voor blinden die als ze weer kunnen kijken niets liever doen dan Christus in de ogen kijken en het contact met God onderhouden.

Ja, er is verschil in hulpbehoefendheid.

Denk maar zegt Jezus aan de profeten van vroeger, Elia, wat waren er niet ongetwijfeld veel weduwen, mensen die er volkomen alleen voor stonden, maar nergens werd hij heengestuurd om ze te helpen in leven te houden, maar juist naar buiten Israël, naar de weduwe in Sarepta. Daar was iemand die hem ontving als man van God en die zo hulp ontving.

Denk aan zijn opvolger Elisa. Melaatsheid kwam wel vaker voor, maar nergens lees je dat er melaatsen waren die een beroep deden op de profeet, alleen die ene, die buitenlander, uit Syrië nog wel, Naäman.

Broeders en zusters, komt dat niet sterk op u af nu: dat God behalve reacties van: mooie tekst, mooie preek, vooral van u vraagt: durf je al je kaarten op Christus te zetten! Wil je je kwijt aan Hem? Heb je ontdekt dat het niet alleen om uw economische problemen gaat, niet alleen om ziektes, niet alleen om psychische problemen, maar dat het erom gaat dat je met alles van Hem afhankelijk bent, ja ook economisch, ook voor je gezondheid, ook voor je psychisch functioneren, maar ook voor je zonden, voor je hele ik.

En heb je ontdekt dat Christus niet een hulpverlener is naast de andere, maar dat Hij het is, HET helemaal, de gezalfde, de profeet, de man van God, met de Geest van God, de man door wie je God ontmoeten mag.

God geeft zijn gaven, zijn beloften, maar je krijgt al die prachtige beloften niet automatisch in je bezit, als je in de kerk zit, niet automatisch als je geniet van de preek, en zegt: het was weer fijn vandaag.

De vraag is: is Jezus alles voor je geworden? Heb je ontdekt dat Hij niet maar de zoon is van Jozef, een van ons, op wie we trots kunnen zijn, maar de Zoon van God die helemaal van boven, uit het verre buitenland, bij God vandaan, is gekomen, om ons uit onze hulpeloosheid te verlossen?

Dat zit iets heel irriterends in. Zo irriterend dat mensen die de Geest niet hebben gekregen waardoor ze zichzelf hebben leren kennen als mislukkelingen en volledig op Gods liefde aangewezen mensen, mensen die deze Geest nog niet hebben zien en voelen werken in hun leven, die irriteert dit.

De stemming slaat zo maar om van een welwillend gehoor, naar: weg met Hem.

Eerst onze beroemde stadsgenoot, dan: de stad uit, met zo iemand hebben wij niks te schaffen.

Voor Jezus zelf een signaal, die kant gaat het uit. Kruisig hem, dat duurt niet lang meer.

Maar nu nog niet. Hij keert zich om, vlak voor de afgrond, en met één blik in zijn ogen dwingt Hij ze opzij en gaat Hij verder.

Weg bij hen.

Zo kan Hij ook weg gaan bij ons.

De bijbel staat vol met geweldige beloften, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Ongelooflijk.

Maar dat je er vaak over hoort in de kerk betekent niet dat u er straks dus ook rondloopt. Je komt daar niet binnen omdat jij nou ja nou eenmaal christen bent en ongetwijfeld vanzelfsprekend recht hebt om er te zijn straks.

Wie daar wel rondloopt?

Dat zijn de armen, de blinden, de gevangenen, de verbrokenen, die zichzelf met huid en haar hebben toevertrouwd aan deze Jezus, Jozefs zoon, de zoon van God.

Amen.